

UNIVERSITATEA DE STAT „ALECU RUSSO” DIN BĂLȚI
BIBLIOTECA ȘTIINȚIFICĂ

CONFERINȚA ȘTIINȚIFICĂ INTERNAȚIONALĂ
TRADIȚIE ȘI INOVARE ÎN CERCETAREA ȘTIINȚIFICĂ,
EDIȚIA a XII-a

*BIBLIOTECA – PARTENER
ÎN PROCESUL DE INSTRUIRE
ȘI CERCETARE în cadrul
Secțiunii: BIBLIOTECONOMIE
ȘI ȘTIINȚELE
INFORMĂRII*

METRICA REȚELELOR SOCIALE ACADEMICE - INDICATOARE EFICIENTE PENTRU PERFORMANȚA UNIVERSITĂȚII

Staver Mihaela, bibliotecară principală,
Centrul de Cercetare și activitate metodică

Comunicările online în rețelele academice devin o parte esențială a practicilor științifice de zi cu zi și deschid noi oportunități pentru activități științifice.

Există o abundență de instrumente online gratuite accesibile oamenilor de știință care pot fi utilizate pentru crearea de rețele online, partajarea datelor și măsurarea impactului cercetării.

În ciuda acestui fapt, puțini oameni de știință știu cum pot fi utilizate aceste instrumente.

Bibliotecile academice au fost mereu în căutarea instrumentelor de diversificare a accesului cercetătorilor la produsele bibliometrice.

Bibliotecarii cercetează, implementează diverse instrumente pentru a informa și ghida cercetătorii.

Începând cu anii 2010 bibliotecarii universitari bălțeni efectuează diverse cercetări pentru a sublinia importanță deosebită în promovarea rezultatelor cercetărilor științifice USARB.

Productivitatea științifică este „cantitatea de publicații obținute în procesul cercetării științifice de un cercetător, instituție de cercetare sau țară într-o perioadă de timp determinată și este un indicator important al gradului de dezvoltare a unei țări”.

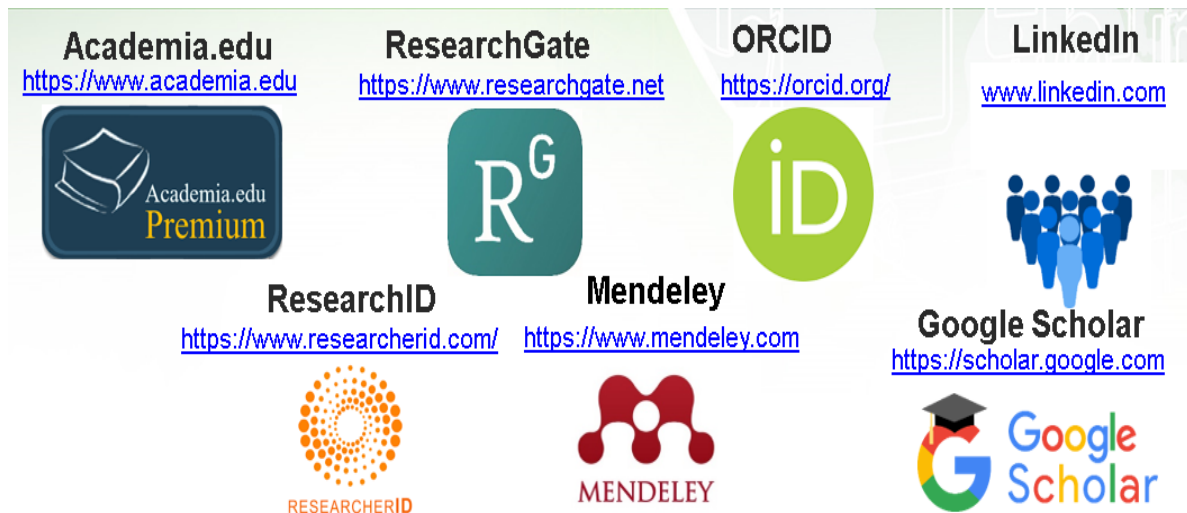

În acest context, măsurarea rezultatelor științifice și a impactului publicațiilor științifice poate fi utilizată pentru a estima productivitatea și importanța activităților de cercetare instituțională sau națională.

Biblioteca Științifică a USARB și-a propus să examineze facilitățile rețelelor sociale academice și modul în care poate implementa Altmetrics, pentru a oferi suport cercetătorilor USARB în partajarea și colectarea datelor altmetrice ale cercetărilor academice.

Termenul „de rețele sociale academice” cuprinde o varietate de platforme online care au căutat să aducă beneficiile rețelelor online unui public specific academic.

Cele mai bune șapte rețele sociale academice pentru cercetători sunt:

Pentru a veni în ajutor cercetătorilor USARB, ca ei să-și urmărească publicațiile și alte produse științifice, Biblioteca Științifică a inițiat pe parcursul anilor mai multe proiecte de înregistrare a tuturor profesorilor USARB în: Google Scholar, ID ORCID, Academia.edu, BASE, etc.

În acest context, Biblioteca Științifică, având inițiate proiecte privind crearea profilurilor cercetătorilor universitari bălțeni și-a propus realizarea unui *sondaj* pentru a identifica *impactul rețelelor sociale academice utilizate pentru promovarea cercetărilor*.

Sondajul s-a desfășurat în perioada de 25 februarie – 23 martie 2023 și a avut drept scop de a reliefa atitudinea și experiența cercetătorilor, masteranzilor și doctoranzilor USARB privind explorarea *rețelelor sociale academice*.

Chestionarul a inclus 19 întrebări și a fost difuzat în format online <https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSfWkvs6FiXWiKMKHDvXfOFz496dsnILlgXtUUI0wBWPRSvcEA/viewform>

În acest studiu, se reliefă atitudinile cercetătorilor de la Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți față de rețele sociale academice, în ce măsură beneficiază de rețele academice și de suportul oferit din partea Bibliotecii Științifice USARB.

Studiul și-a propus să prezinte oportunitățile platformelor: *ResearchGate*, *Academia.edu* și *Google Scholar* și să ofere o imagine clară a modului de activitate a membrilor Universității de Stat „Alec Russo” din Bălți (USARB), inclusiv și a Bibliotecii Științifice, pentru înregistrare în rețele sociale academice, ce oferă posibilități de comunicare și colaborare cu lumea academică.

Conform constatărilor obținute în urma sondajului la care au participat **65** de cercetători: **40%** (26 de bibliotecari), **16,9%** (11 de masteranzi), **15,4%** (10 doctori în științe), **15,4%** (10 asistenți universitari), **6,2%** (4 profesori), **4,6%** (3 doctoranzi), **1,5%** (1 doctor habilitat). Eșantionul studiului este format din cercetătorii universitari bălțeni.

Pe baza acestei constatări, se poate afirma că respondenții de la *Colegiul Pedagogic „Ion Creangă”, Facultatea Drept și științe sociale, Facultatea Științe Reale, Economice și ale Mediului* folosesc rețelele sociale academice mai puțin decât *Biblioteca Științifică a USARB, Facultatea de Litere și Facultatea Științe ale Educației, Psihologie și Arte*. Figura nr. 1,2

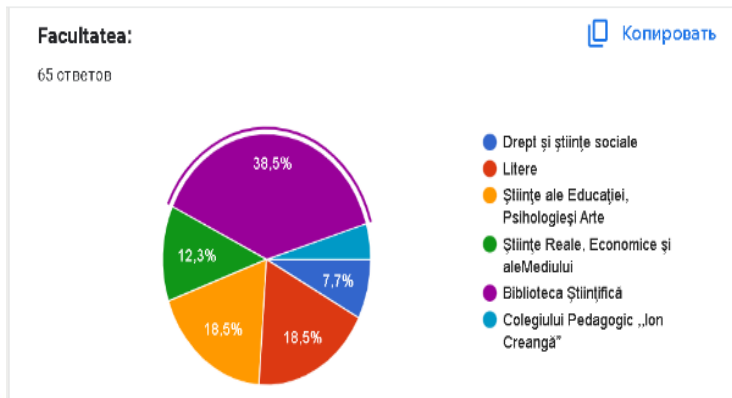

Figura 1

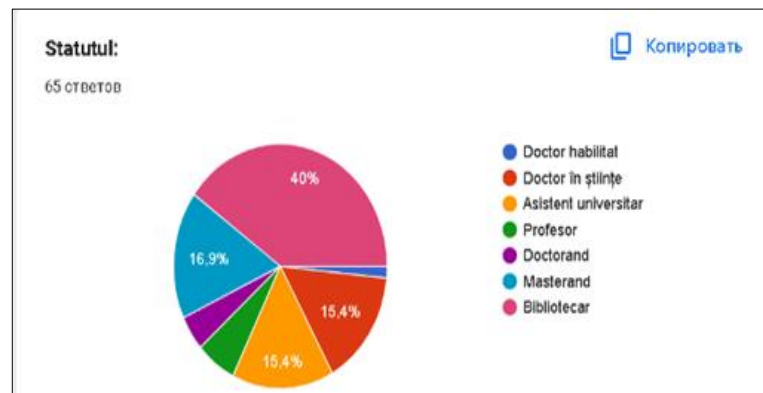

Figura 2

La întrebarea *Cunoașteți ce este o Rețea socială academică?*, în mare parte **96,9%** cunosc și au folosit rețelele sociale academice, **3,1% nu cunosc**. *Figura nr.3*

Întrebați dacă dețin profiluri respondenții au răspuns astfel: **81,1%** dețin, **16,9%** nu dețin. *Figura nr.4*

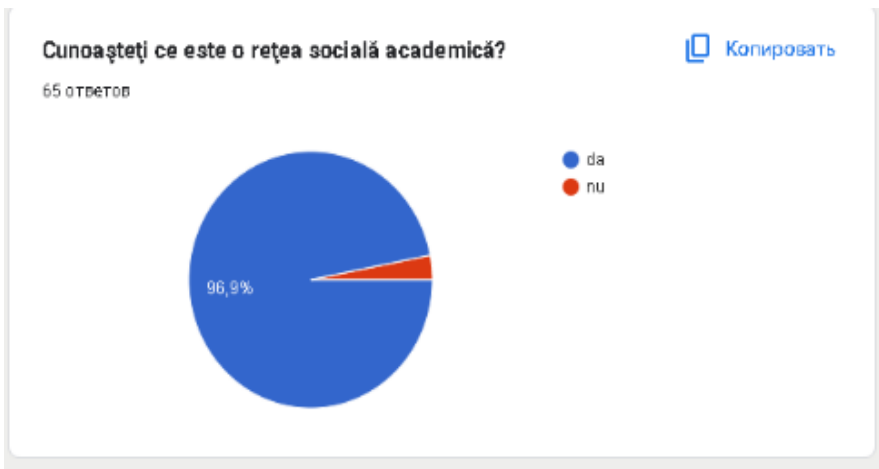

Figura 3

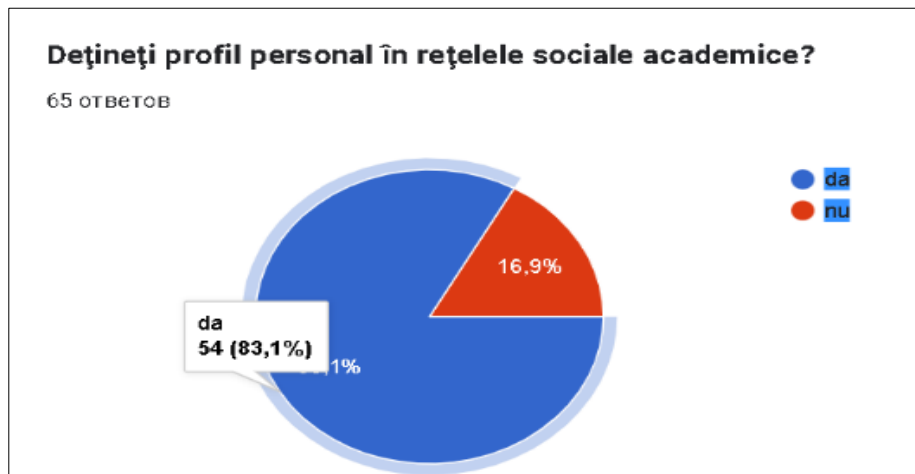

Figura 4

Rețelele sociale au deschis calea pentru apariția rețelelor sociale academice ca medii în care cercetătorii își împărtășesc rezultatele științifice.

S-a stabilit că cele mai preferate rețele sociale academice sunt : Academia.edu **81,5%**(53) - <https://www.academia.edu/>, Google Scholar **80%**(52) - <https://scholar.google.com/>, și ResearchGate **26,2%**(17) - <https://www.researchgate.net/>. *Figura nr.5*

Cercetătorii folosesc în mare parte rețelele sociale academice pentru a-și expune lucrările științifice, crește transparența lucrărilor personale, identificarea cercetătorilor din domeniul comun de interes, colaborări noi, a afla măsurătorii științifici, a urmări publicațiile și inovațiile legate de domeniile lor și pentru a se împărtăși cu cercetările. **87,7%**(57) din respondenți consideră că profilul personal din rețele sociale academice este o carte de vizită online, **12,3%**(8) - nu. *Figura nr.6*

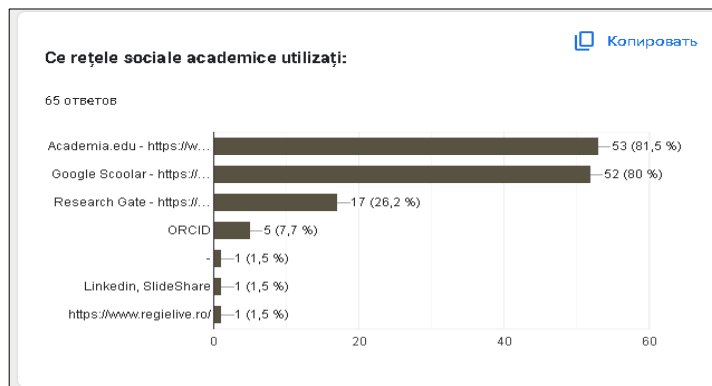

Figura 5

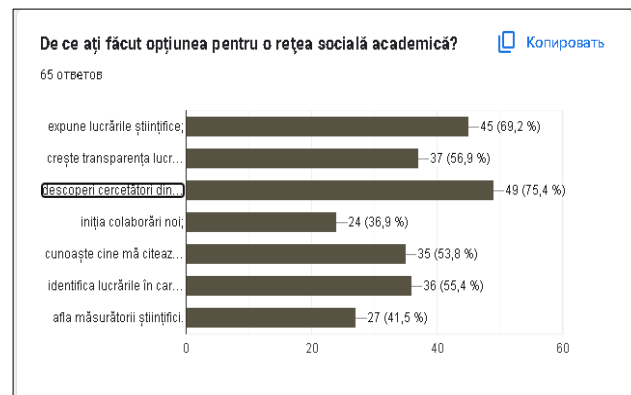

Figura 6

În mare parte rețelele sociale academice sunt accesate de către cercetătorii USARB, pentru că:

- ✓ urmăresc publicațiile legate de domeniul său **78,5%**(51);
- ✓ descoperă inovațiile de specialitate **70,8%**(46);
- ✓ este o modalitate utilă de a sprijini lucrul în colaborare cu alți cercetători **63,1%**(41);
- ✓ văd numărul de citări și următorii lucrărilor **49,2%**(32);
- ✓ se împărtășesc cu studiile academice **36,91%**(24);
- ✓ cunosc și urmăresc oamenii, grupurile cu care doresc să lucreze în viitor **27,7%**(18);
- ✓ speră la o perspectivă favorabilă în carieră **30,8%**(20);
- ✓ folosesc oriunde și oricând identitatea academică și personală online **26,2%**(17);
- ✓ este o modalitate bună de a-și promova propriile publicații academice **46,2%**(30);
- ✓ încarcă, partajează lucrările cu alți cercetători **30,8%**(20). *Figura nr.7*

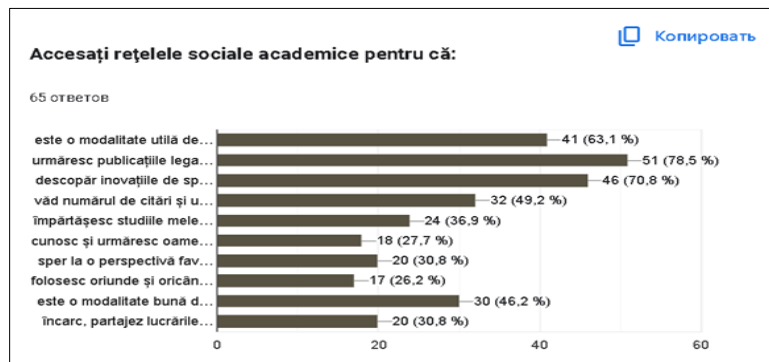

Figura 7

Din răspunsurile celor chestionați referitor la durata și frecvența de utilizare a rețelelor sociale academice în activitatea profesională s-a constatat, că este mai mult de patru ani **61,5%**(40), trei ani **16,9%**(11), doi ani **9,2%**(6) și un an **12,3%**(8). *Figura nr.8*

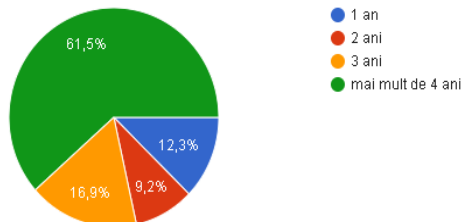
Opiniile respondenților referitor la importanța și utilitatea rețelelor sociale academice este foarte importantă – **81,3%**, importantă - **13,8%** și mai puțin importantă - **3,1**, în mică măsură **1,5%**.

Figura nr.9

Durata și frecvența de utilizare a rețelelor sociale academice în activitatea profesională:

[Копировать](#)

65 ответов

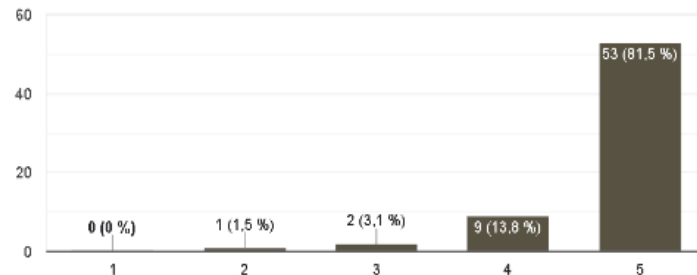

Figura 8

Apreciați utilitatea rețelelor sociale academice pe o scală de la 1 la 5:

[Copiază](#)

65 de răspunsuri

Figura 9

La întrebarea *Ce indicatori cunoașteți pentru măsurarea performanței științifice*, **73,8%** din respondenți s-au pronunțat pentru *indice de citare*, alții **70,8%**, *h-index*, ceilalți **52,38%** - *factor de impact al revistei*, **26,2%** pentru *g-index*. *Figura nr.10*

La întrebarea *În ce măsură sunteți familiarizat cu conceptul de altmetrie?* *Figura nr.11*, respondenții sunt familiarizați cu conceptul de altmetrie în foarte mare măsură 15,4% (10) în mare măsură 53,8% (35), în foarte mică măsură 15,4% (10), total nefamiliarizat 7,7% (5), iar 7,7%, adică 7 din respondenți au demonstrat că nu cunosc deloc.

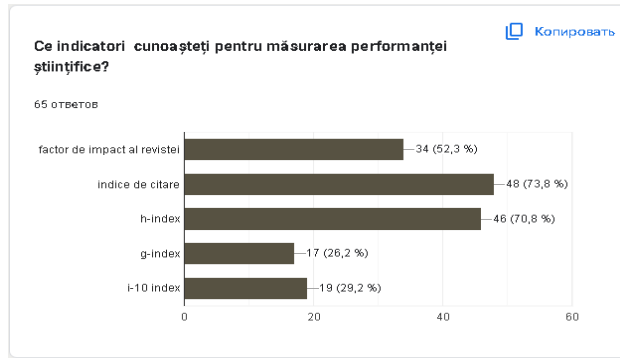

Figura 10

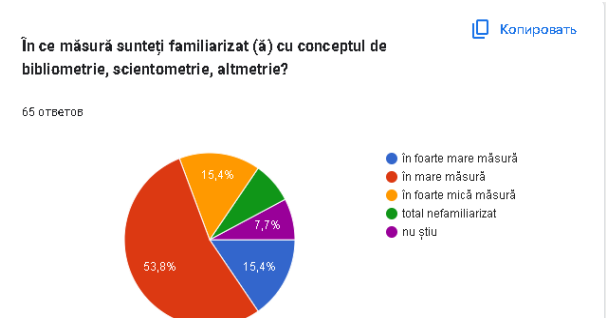

Figura 11

Din întrebarea *Bifați doar indicatorii altmetrici*, observăm că respondenții sunt mai puțin informați cu această noțiune și nu cunosc care sunt principalii indicatori altmetrici. *Figura nr. 12*

Studiul, afirmă că factorii care limitează accesul la rețelele sociale academice sunt: *necunoașterea operării cu diverse rețele sociale academice; nivelul scăzut de cunoaștere a limbii engleze, lipsă în accesarea rețelelor sociale academice și monitorizarea lor; incapacitatea de a vizualiza documentele fără logare; siguranța pe Internet.*

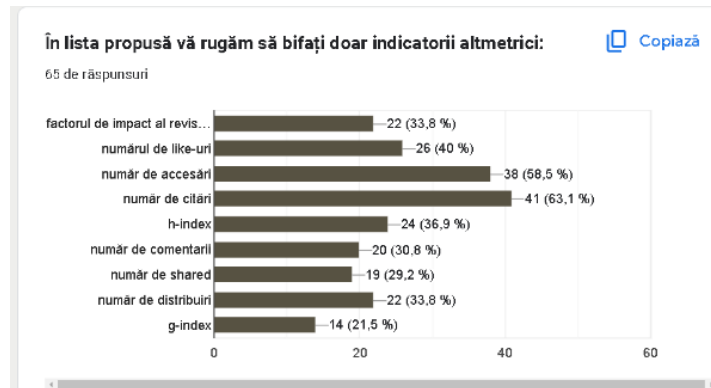

Figura 12

Dificultățile întâmpinate de către respondenți în utilizarea rețelelor sociale academice sunt:

- *încărcarea lucrărilor, lipsa de experiență;*
- *siturile nu sunt mereu transparente și nu sunt simplu de utilizat/accesa;*
- *înregistrarea în unele rețele sociale solicită confirmarea înregistrării pe un e-mail al instituției și aceasta puțin stagnează deschiderea contului;*
- *bariera lingvistică, linkuri indisponibile;*
- *înregistrarea obligatorie;*
- *înregistrarea prin mai mulți pași.*

Putem menționa, că răspunsurile la întrebările *Cum obțineți informația privind valoarea cercetărilor Dvs?*, în mare parte **50,8%** dintre cei chestionați caută independent, **43,1%**, apelează la ajutorul bibliotecarilor, iar **6,1 %** au optat pentru ajutorul colegilor.

Calitatea serviciilor / studiilor bibliometrice / scientometrice oferite de către bibliotecarii USARB sunt apreciate în mare parte **63,1%** cu calificativul *foarte mulțumiți*, **30,8%** *mulțumiți* și *nemulțumiți* **6,1%**, ceea ce denotă un procent de satisfacție asupra modului de oferire a serviciilor, cât și ghidarea în deschiderea conturilor în rețele sociale academice. *Fig. nr.13,14*

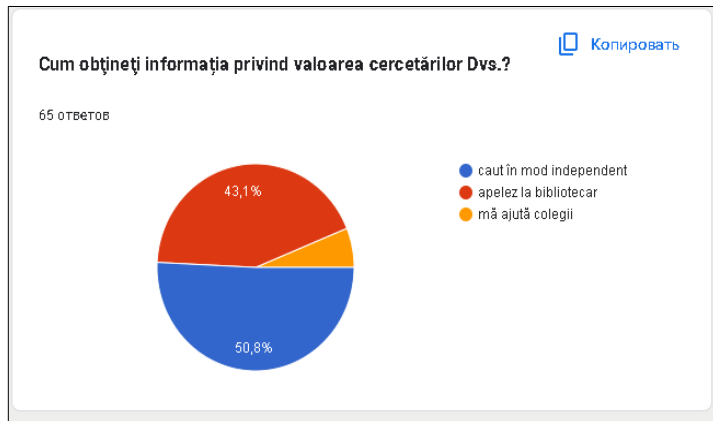

Figura 13

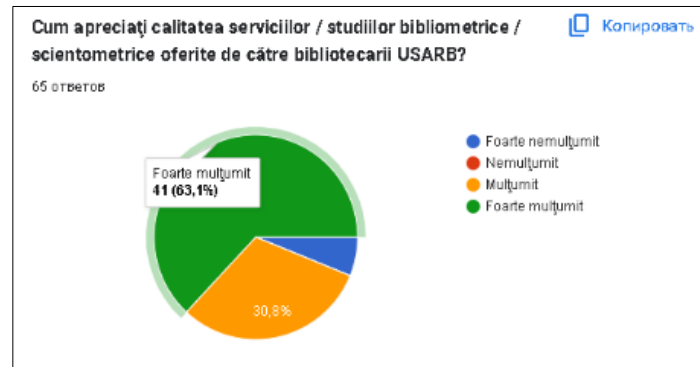

Figura 14

Atitudinile exprimate cu privire la utilizarea rețelelor sociale academice (RSA), indică faptul că majoritatea cadrelor universitare USARB folosesc RSA și, prin urmare, sunt conștienți că RSA pot fi folosite ca un instrument eficient în creșterea vizibilității, dar uneori sunt dificultăți în utilizarea lor.

Conform răspunsurilor obținute respondenții, consideră că au nevoie de instruire în vederea:

- indicatorilor bibliometrici, scientometrice și/sau altmetrici și a nume la aspectele ce țin de: „*g-index*, *h-index*;
- care sunt punctele forte în utilizarea rețelelor sociale Academice;
- modul în care poate fi implementat Altmetrics, precum și calcularea scorului Altmetric, modalitatea de înregistrare;
- indicatorii bibliometrici, scientometrici, altmetrici, bibliometria;
- utilizarea aprofundată a indicatorilor bibliometrici, cum găsim numărul de citări a lucrărilor personale în diferite rețele sociale academice;
- diferența dintre factorii bibliometrici, scientometrici și altmetrici.

Considerați că aveți nevoie de instruire în vederea indicatorilor bibliometrici, scientometrice și/sau altmetrici?

65 de răspunsuri

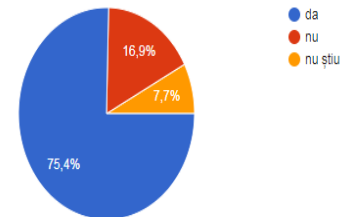

Figura 15

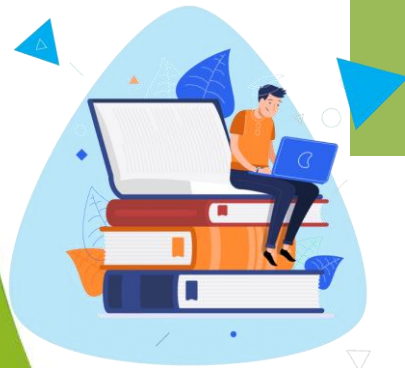
RSA oferă o gamă largă de posibilități în ceea ce privește creșterea și evaluarea vizibilității și impactului *(inclusiv adăugarea de profiluri, cunoașterea colegilor, urmărirea cercetărilor, organizarea resurselor, etc.)*, reprezintă un factor important în diseminarea științei.

În general, constatările obținute în urma sondajului și răspunsurile respondenților la întrebarea despre nevoile de formare, relevă necesitatea unor instruiți în care să fie introduse elemente de RSA.

În cadrul studiului, bazat pe răspunsurile a 65 de cercetători USARB s-a constatat, că cea mai cunoscută și accesată rețea socială academică este Academia.edu, Google Scholar, urmată de ResearchGATE.

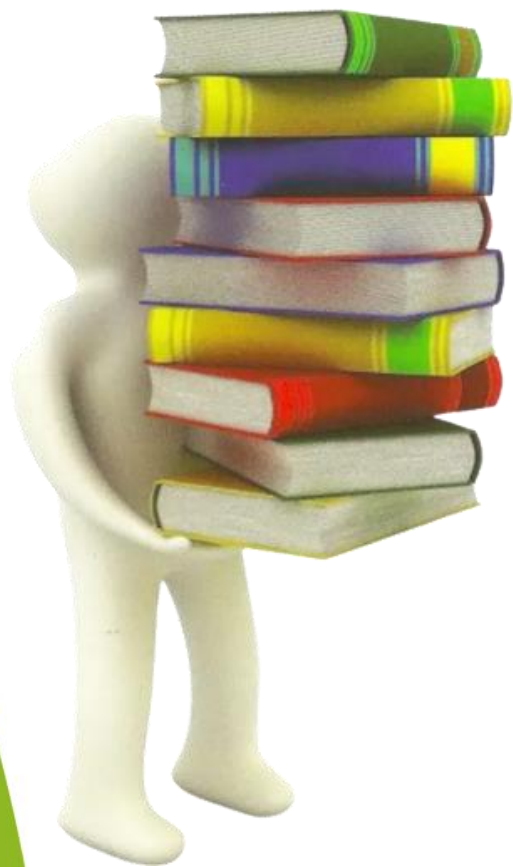
Se atestă că cercetătorii folosesc în mare parte RSA în scopul urmării publicațiilor din domeniul de interes, inovațiilor și împărtășirii rezultatelor științifice.

În ansamblu, se poate deduce că rețelele sociale academice online reprezintă un spațiu care permite legătura dintre cercetători, permițând transformarea practicilor de colaborare și cooperare, generând vizibilitate, ceea ce sporește creșterea impactul științific, conducând la progrese în știință și dezvoltarea instituțiilor.

Rolul Bibliotecii Științifice USARB în promovarea rețelelor sociale academice, constă în faptul, ca fiecare bibliotecar să poată încuraja și folosi mai multe strategii de sensibilizare a cercetătorilor USARB, în vederea înregistrării și utilizării acestor platforme, care va conduce la sporirea vizibilității internaționale ca cercetător.

Alăturați-vă! Totul este gratuit! Citiți cele mai recente publicații din domeniul Dvs. Colaborați cu colegii din domeniu.

Multumesc

Referințe bibliografice:

1. Ranking Web of Universities. Despre noi [online] [citat 20-03-2023]. In: *Ranking Web of Universities* (distribuitor). Disponibil: http://webometrics.info/en/About_Us.
2. ȚURCAN, Nelly [ORCID 0000-0001-8475-0770], CUJBA, Rodica. *Măsurarea vizibilității producției științifice a Universității de Stat din Moldova: analiză bibliometrică și altmetrică* [online] [citat 25-03-2023]. Disponibil: https://ibn.idsi.md/ro/vizualizare_articol/77860.
3. ȚURCAN, Elena [ORCID 0000-0002-5278-2564]. Universitarii bălteni în Google Academic: proiect instituțional. In: *Tradiție și inovare în cercetarea științifică*, Ediția a 9-a : Materialele Colloquia Professorum din 11 octombrie 2019. Secțiunea: Biblioteconomie și Științele Informării [online] [citat 27-03-2023]. Bălți, 2022, pp. 40-49. I SBN 978-9975-50-276-4. Disponibil: <http://dspace.usarb.md:8080/jspui/handle/123456789/5726>.
4. STAVER, Mihaela [ORCID 0000-0001-7068-205X]. ORCID – o perspectivă de sprijin a cercetării. In: *Tradiție și inovare în cercetarea științifică*, Ediția a 9-a : Materialele Colloquia Professorum din 11 octombrie 2019. Secțiunea: Biblioteconomie și Științele Informării [online] [citat 28-03-2023]. Bălți, 2022, pp. 32-35. – ISBN 978-9975-50-276-4. Disponibil: <http://dspace.usarb.md:8080/jspui/handle/123456789/5724>.
5. Die Rolle der ORCID ID in der Wissenschaftskommunikation: Der Beitrag des ORCID-Deutschland Konsortiums und das ORCID de Projekt. In: *ABI Technik* [online] [citat 30-03-2023]. 2019, June 29, Disponibil: <https://pub.uni-bielefeld.de/record/2936762>.
6. BASE (Bielefeld Academic Search Engine). Eine Suchmaschinenlösung zur Indexierung wissenschaftlicher Metadaten. In: *Datenbank-Spektrum* [online] [citat 30-03-2023]. 2017, Vol. 17, pp. 5-13 Disponibil: <https://doi.org/10.1007/s13222-017-0246-9>.
7. STAVER, Mihaela [ORCID 0000-0001-7068-205X]. ResearchGate - platformă de colaborare și comunicare științifică. In: *Tradiție și noi paradigme de cercetare în biblioteconomie* : Conferința științifico-practică, Ediția a 2-a, 05 mai 2022 [online] [citat 31-03-2023]. Bălți, 2022, pp. 29-36. – ISBN 978-9975-50-292-4. Disponibil: <http://dspace.usarb.md:8080/jspui/handle/123456789/5805>.
8. *Cele mai bune cinci site-uri de rețele sociale academice pentru savanți și studenți* [online] [citat 31-03-2023]. Disponibil: <https://medium.com/@NurdinLawal/top-five-academic-social-networking-sites-for-scholars-and-students-5b146e674f84>.
9. Altmetrics: a manifesto [online] [citat 01-04-2023]. In: *Altmetrics* (distribuitor). Disponibil: <http://altmetrics.org/manifesto/>.
10. RADULESCU, Constanta. *Evaluare în sistemele de cercetare științifică prin platforme web, instrumente și rețele online* [online] [citat 01-04-2023]. Disponibil: https://www.researchgate.net/publication/334626743_Evaluare_in_sistemele_de_cercetare_stiintifica_prin_platforme_web_instrumente_si_retele_online.